

Ἀθωϊτις Στοά.

ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον ἄρχομαι δημοσιεύειν διὰ τῶν «Βυζαντινῶν Χρονικῶν» ἔγγραφά τινα, περιεκτικὰ διαφόρου ἱστορικῆς ὕλης, τέως ἀνέκδοτα, ἀντιγραφέντα δὲ πάντα ἐκ τῶν ἀρχαίων τῶν ἱερῶν μονῶν Ἀγίου Ὁρους Ἀθω. Τῶν ἐγγράφων τούτων ἡ χρονολογικὴ σειρὰ δὲν ἐτηρήθη ἐνταῦθα, διότι ἅπαντα ταῦτα ἐτάχθησαν ἀναμιῖξ καὶ ἄλλα μὲν αὐτῶν ἀφορῶσι πρὸς τὴν ἱστορίαν τῶν μονῶν, ἄλλα δὲ πρὸς τὴν τῶν μετοχίων αὐτῶν, καὶ τινα πάλιν πρὸς τὴν ἱστορίαν τῶν πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως. Ἐν τέλει ἐκάστου ἐγγράφου προσέθηκα σημειώσεις τινὰς χρησίμους.

1.

Δικαστικὴ ἀπόφασις Σαμωνᾶ πρωτοσπαθάρου καὶ ἀσηκρήτου
Θεσσαλονίκης.

Καὶ τὰ καλῇ πίστει ἀπεμπολούμενα, καὶ τὰ εὐλόγως καὶ δίχα τινὸς ἐναντιώματος δωρούμενα, ἅμαχον ἔχει τὴν ἰσχὺν, καὶ οὐδεμίαν εἴωθε λαμβάνειν ἀνατροπὴν ὥσαύτως καὶ τὰ περὶ τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν. ὁ γὰρ καταγόμενος κληρικὸς Δαβίδ παρὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Θεοδώρας ἐργαστηρίου κατασκευὴν ἐπιτήδειον, μετὰ καὶ χωραφιαίων τόπων αὐτῶν τῇ θαλάσσῃ γειτνιούσης ¹⁾· εἰς κληρονομίαν ἀναδεξάμενος, καθὼς ἡ ἀρχὴθεν αὐτοῦ διακράτησις καταφαίνεται, πρὸς τὸν μοναχὸν Στέφανον καὶ ἡγούμενον δι' ἐγγράφου πράσεως ἐν ταύτῃ καὶ χαριστικῆς δύναμιν ἐχούσης ἀπέδοτο, τὸ μὲν ἐργαστήριον ἐπὶ καταβολῇ χρυσίνων τριῶν πεπρακώς, τὴν δὲ καθέδραν καὶ τοὺς πρὸς γεωργίαν ἐπικαίρους τόπους προῖκα παρασχόμενος ἐπ' αὐτὴν αὐτῶν δεσποτείαν ἀναφαιρέτως κεκληρωμένην· ἡ γὰρ δηλωθεῖσα μήτηρ αὐτοῦ Θεοδώρα ἀπὸ τῆς τοῦ Κωνσταντίνου Φεκίνου γαμετῆς, Καλλῆς προσονομαζομένης, τῆς καὶ αὐτὴν υἰοθετησάσης, ἐπὶ προῖκα ταύτῃ κατεβάλετο ²⁾· κατὰ διαδοχὴν δὲ τῷ γνησίῳ πάλιν υἱῷ Δαβίδ, τῷ καὶ πρὸς τὸν δηλωθέντα μοναχὸν Στέφανον ἀποδόντι (κατὰ τὴν δύναμιν τῆς παρ' αὐτοῦ πρὸς τὸν μοναχὸν γενομένης ἐγ-

1) γειτνιούντων? Ρεδ. 2) ταῦτα κατελάβετο? Ρεδ.

γράφου πράσεως, τῆς καὶ δωρεᾶς δύναμιν ὑποφαινούσης), ταῦτα προσ-
ῆλθον. τούτων τῆς δεσποτείας τῶν γειτόνων τινὲς ἀποστερηῆσαι τὸν
μοναχὸν Στέφανον ἐπειρῶντο, ἐξ ὧν εἷς ἦν καὶ ὁ ἀπὸ δρουγγαρίων
Ἰωάννης, βιαίως αὐτῷ ἐπιτιθέμενος καὶ παρὰ πᾶσαν δικαιολογίαν ἐξῶσαι
τοῦτον ἐκεῖθεν μηχανώμενος. ἀλλ' ἀμφοτέρων πρὸς τοῦ δικάζοντος παρα-
στάντων, καὶ τῆς ὑποθέσεως οὐκ ἄλλο τι λέγειν εἶχεν ὁ Ἰωάννης, ἢ τόπου
δούλευσιν βασιλικοῦ ἀποκαταστῆσαι, ὅπερ εἰ καὶ εἰς ἔργον προέβη, πρὸς
τὸ μηδεμίαν ὄνησιν φέρειν τῷ δημοσίῳ, μεγάλης ἂν πρόξενον λύμης τοῖς
προσοίκοις πένησιν ἐγεγόνει. ἐπεὶ οὖν ἐκ τριῶν πλευρῶν τινες ἐδείκνυντο
τῶν δυνατῶν προσκαθήμενοι, δίκαιον δὲ προτιμήσεως οὐδέτερος ὧν πένης
εὕρισκεν πρὸς τὸ δηλωθὲν κεραμεῖον μόνον ἐξαγοράσαι, τούτου ἕνεκα
μετὰ τῆς τῶν ἄλλων ἀναγραφομένων δωρεᾶς ἐκρίθη νομίμως καὶ τὴν
τούτων ἐξώνησιν τὸν μοναχὸν ποιήσασθαι Στέφανον. εἰ δὲ νομικαῖς βοη-
θείαις ἄλλως ἐπερείσασθαι τις βουληθῇ, ὑπὸ τοῦ τετραμεροῦς ἀποκλείεται
χρόνου καὶ τοῦ τῆς προτιμήσεως δικαίου παντελῶς ἀλλοτριῶται. διὸ
οὐδὲ χώραν ἔσχεν ἡ τῆς προτιμήσεως πρότασις, ἀλλ' οὐδὲ σχεῖν ἐτι δυνή-
σεται ἡ τοιαύτη τῶν διαμαχομένων ἀγωγή, πανταχόθεν τὸ ἀσθενὲς ἔχουσα.
ὁθεν μετὰ τῆς δοκιμασίας καὶ τῇ τῆς οἰκείας χειρὸς γραφῇ καὶ τῇ διὰ μο-
λύβδου σφραγίδι ὁ τῆς ὑποθέσεως ἐξεταστὴς ἐβεβαίωσε ἐν ἔτει ἐξακισ-
χιλιοστῷ τριακοσιοστῷ ἐννενηκοστῷ ἔκτω, μηνὶ Νοεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ια'.

+ Σαμωνᾶς πρωτοσπαθάρης καὶ ἀσηκρήτης Θεσσαλονί-
κης βεβαιῶν τὰ ἀνωτέρω ὑπέγραψα ἰδιοχείρως.

Σημείωσις. Ἐχει ἀπηρωρημένην τὴν μολυβδίνην σφραγίδα, φέρου-
σαν ἀφ' ἐνὸς τὸν Τίμιον Σταυρὸν, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸ ὄνομα «Σαμωνᾶς»
κ. τ. λ.

2.

Περὶ πωλήσεως γῆς κατὰ τὴν Παλλήνην· πρᾶξις Θωμᾶ
Κάσπακα ἀσηκρήτου καὶ ἐπόπτου Θεσσαλονίκης.

Θωμᾶς Κάσπακας ἀσηκρήτης, ἐπόπτης τε καὶ ἀπογραφεὺς Θεσσαλο-
νίκης. κατὰ θεῖαν πρόσταξιν τῶν εὐσεβεστάτων καὶ ἐκ θεοῦ ἐστεμμένων
εἰρηνοποιῶν βασιλέων ἡμῶν Ῥωμανοῦ, Κωνσταντίνου, Στεφάνου καὶ Κων-
σταντίνου, τὴν παρακελεύουσιν ἀπεμπωλεῖσαι τὴν γῆν τῆς χερσονήσου
Παλλήνης, τῆς καὶ Κασανδρίας λεγομένης, τοῖς βουλομένοις οἰκήτορσι τοῦ
θέματος Θεσσαλονίκης, ὡς κλασματικῆς αὐτῆς τυγχανούσης, οὐ μὴν ἀλλὰ
καὶ κατὰ τὴν δύναμιν τοῦ ἀποσταλέντος εὐσεβοῦς χρυσοβούλλου τῶν βα-
σιλέων ἡμῶν τῶν ἁγίων περὶ τῆς τοιαύτης γῆς, διέπρασα ὑμῖν Νικόλαε

τοῦ Ἀγάθωνος γῆν κειμένην ὑπὸ τὸν ἀγρὸν τὸν λεγόμενον Πρόκοϊλον, διαχωρίσθειςαν καὶ ἀριθμηθεῖσαν ὡσεὶ μοδίῳν ἑκατὸν, λαβὼν τὴν ὑπὲρ αὐτῆς τιμὴν παρὰ σοῦ τοῦ εἰρημένου Νικολάου χρυσοῦ νομίσματα δύο· ἃ καὶ ὀφείλουσιν εἰσχομισθῆναι παρ' ἐμοῦ τῷ μέρει τοῦ δημοσίου, συμβάλλειν δὲ σὲ καὶ τὸ ὑπὲρ τῆς τοιαύτης γῆς δημόσιον εἰς τὴν καταβολὴν τῶν δώδεκα νομισμάτων, κατὰ τὸ ἀνῆκόν σοι καὶ ἀναλογοῦν· μὴ κωλύεσθαι σε δὲ παρὰ τινος τῶν ἐξωνησαμένων τὴν γῆν τῆς νήσου Παλλήνης, εἴτε εἰς κοπὴν ξύλων, εἴτε δαδίων, εἴτε εἰς τὴν βοσκήν· ὡσαύτως μὴ δυναμένου μήτε σοῦ κωλύειν τοῖς βουλομένοις νέμεσθαι εἰς τὴν παρὰ σοῦ ἐξωνηθεῖσαν χέρσον γῆν· οὕτως γὰρ ὠρίσθη καὶ ἐτυπώθη, ἑκάτερον μόνον τὰ σπειρόμενα ἴδια χωράφια ἐξουσιάζειν· τὴν δὲ παλαιάν νομὴν τῆς νήσου, καθὼς εἴρηται, εἶναι εἰς ἀμφοτέρους κοινὴν, οὐ μόνον εἰς τοὺς ἐξωνησαμένους τὴν τοιαύτην γῆν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς μὴ ἐξωνησαμένους καὶ διὰ τὴν τῶν ἐθνῶν περιστάσιν καὶ ἐπιδρομὴν καταφεύγοντας. διὸ καὶ πρὸς ἀσφάλειαν ὑμῶν ἐγράφη καὶ τῇ οἰκιοχείρῳ ὑποσημειώσῃ, καὶ τῇ ὑποβολῇ τῆς σφραγίδος βεβαιωθὲν ἐπεδόθη μηνὶ Αὐγούστῳ, ἰνδικτιῶνος τέσσαρες καὶ δεκάτης, ἔτους ἑξάκις χιλιοστοῦ τετρακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἐννάτου (941).

+ Θωμᾶς Κάσπακας ἀσηκρήτης ἐπόπτης Θεσσαλονίκης δι' αὐτογράφου ὑπογραφῆς τῆς ἐμαυτοῦ σφραγίδος ἐτυπωσάμεν μηνὶ καὶ ἰνδικτιῶνος τῇ προγεγραμμένῃ.

Σημειώσεις. Ἡ ἀπηρωρημένη μολυβδίνη σφραγὶς φέρει ἀφ' ἐνὸς τὴν εἰκόνα τοῦ ἀγίου Δημητρίου καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸ «Θωμᾶς Κάσπακας ἀσηκρήτης Θεσσαλονίκης».

3.

Διαχωρισμὸς τῶν ὀρίων τοῦ Ἀθῶ καὶ τῶν ὀρίων τοῦ κάστρου Ἱερισσοῦ.

Τῶν βασιλέων ἡμῶν τῶν ἀγίων ἐδεξάμεθα πρόσταγμα, ἵνα ἅμα Γρηγορίῳ τῷ ἀγίῳ ἀρχιεπισκόπῳ Θεσσαλονίκης (α) καὶ Ζωήτῳ Κάσπακος ἐπὶ τοῦ οἰκείου καὶ κριτοῦ τοῦ θέματος ἐξέλθωμεν ἐπιτοπίως ἐν τῇ ἐνορίᾳ τοῦ Ἱερισσοῦ, καὶ διαχωρίσωμεν τὴν γῆν τῶν τε μοναχῶν τῶν ἐν τῷ Ἀθῶνι προσκαρτερούντων καὶ τῶν οἰκητόρων τοῦ κάστρου Ἱερισσοῦ, κατὰ τὴν πρᾶξιν Θωμᾶ Κάσπακος καὶ ἐπόπτου τοῦ μεροκοβούλου, καὶ ἔνδον ἀποσταλείσης πρὸς ἡμᾶς τῆς ψήφου Κοσμᾶ τοῦ πανευφήμου μαγίστρου. τοῦτο δὲ καὶ πεποιήκαμεν, καὶ γενόμενοι κατὰ τόπον ἅμα τοῖς εἰρημένοις, ἦτοι τῷ ἀρχιεπισκόπῳ καὶ τῷ δηλωθέντι Κάσπακι, συμπρόντων ἡμῖν Ἰωάννου τοῦ ὀσιωτάτου ἐπισκόπου Ἐρκούλων, Παρίλου Κάσπακος, καὶ ἐπὶ

τῶν οἰκειακῶν Στεφάνου, καὶ ἔγγιστα τῆς οἰκειακῆς τραπέζης Ἀναστασίου Κάσπακος, καὶ πρὸς τῆς πόρτης Θεσσαλονίκης Ἀνδρέου Κάσπακος καὶ χαρτουλαρίου τοῦ θέματος, Κωνσταντίνου κληρικοῦ καὶ κουβουκλησίου, Θεόδωρου κληρικοῦ καὶ οἰκονόμου τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Θεσσαλονίκης, Εὐθυμίου μοναχοῦ καὶ ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Περιστερῶν (β), Γρηγορίου μοναχοῦ καὶ ἡγουμένου μονῆς τοῦ Ὀρφανοῦ, Ἀνδρέου μοναχοῦ καὶ ἡγουμένου μονῆς τοῦ Σπηλαιώτου, Στεφάνου Κάσπακος τοῦ Βαρδανοπούλου, Νίκου Ἀμανδύτου, Δημητρίου δειχ. τῶν Βημαρίων, καὶ ἐπὶ αὐτῶν διεχωρίσαμεν τὴν γῆν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἥτοι τῶν Ἀθωνίτων καὶ τῶν οἰκητόρων Ἰερισσοῦ, ποιήσαντες τὴν κατ' ἀρχὴν ἀπὸ τὸ μέρος τῆς νοτίας θαλάσσης (γ), ἡγουν ἀπὸ τὴν κατ' ἀρχὴν τοῦ κόλπου τῆς Ἀμμουλιανῆς (δ). καὶ ἔστιν ὁ διαχωρισμὸς οὕτως· ἀπάρχεται μὲν ἀπὸ τὸν βαθὺν ρύακα τὸν κατέναντι κείμενον τῶν λεγομένων παλαιῶν παλατιῶν τῆς Ἀμμουλιανῆς καὶ ἀνατρέχει ὡς πρὸς τὰ χωράφια τῆς μονῆς τῆς ἀγίας Χριστίνης, ἐν ᾧ τόπῳ καὶ λιθοσωρεῖα ἵσταται ἐκ πολλῶν λίθων συγχειμένη, καὶ ὑποκάτω τῆς λιθοσωρείας ὡς πρὸς τὴν ἀνατολὴν ἵστανται δρυεὲς καθεξῆς λαυρατωμένοι (ε), καὶ ἀποδίδει τῇ ἰσότητι μέχρις ἐτέρου ρύακος· καὶ ἀπὸ τὸν ρύακα ὑπερβαίνει τὸ Ῥαχῶνι καὶ κατέρχεται εἰς τὴν Γλομπουτζίστα (ς), καὶ πέραν τοῦ ρύακος εἰσι δρυεὲς καὶ πτελέαι λαυρατωμένοι, καὶ καθεξῆς τῇ ἰσότητι ὡς πρὸς τὴν θάλασσαν ἀποδίδει εἰς τὸ παλαιὸν γυστέρνιν· ἀνακάμπει πρὸς τὸ παρακείμενον αὐχένιν, ἐν ᾧ ἔστι τὸ λιθομάνδριον τὸ ἀρχαῖον τοῦ Κολοβοῦ, ὅπερ ἔστιν ἔσωθεν τοῦ περιορισμοῦ τῆς γῆς τῶν Ἀθωνίτων· καὶ ἀπὸ τὸ αὐχένιν ἀποδίδει εἰς πεδινὸν τόπον, ἐν ᾧ εἰσι βρουλέαι· καὶ ἀπὸ τῶν τοιούτων τόπων καθεξῆς ἀνακάμπει πρὸς τὸ ἀντικείμενον αὐχένιν καὶ κατέρχεται τῇ ἰσότητι μέχρι τῆς θαλάσσης τῆς βορεινῆς (ζ). οὕτω διαχωρίσαντες καὶ σύνορα πῆξαντες, καθὼς καὶ ὁ τόπος διεχώρισεν αὐτοῖς, καὶ ἐγγράφως τὴν πρᾶξιν ἡμῶν ἀποσημειωσάμενοι ἐπιδεδώκαμεν ἀμφοτέροις τοῖς μέρεσι—κατέχουσι δὲ οἱ αὐτοὶ μοναχοὶ τοῦ Ἀθωνος καὶ τὴν καθέδραν τῶν Γερόντων (η), καθὼς καὶ προκατεῖχον αὐτήν—κατὰ τὴν δύναμιν τοῦ χρυσοβούλλου αὐτῶν, σφραγίσαντες διὰ μολύβδου τῇ συνήθει σφραγίδι ἡμῶν, μηνὶ Αὐγούστῳ, ἰνδικτιῶνος α, 574'.

+ Κατακαλῶν Κάσπαξ στρατηλάτης Θεσσαλονίκης.

+ Γρηγόριος ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης.

+ Εὐθύμιος μοναχὸς καὶ ἡγούμενος τῆς μονῆς Περιστερῶν καὶ οἱ λοιποί.

Σημειώσεις.

Τοῦ ἐγγράφου τούτου μνηεῖον ποιεῖται Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης ἐν τῷ Πηδαλίῳ (ἐκδ. Β'. Ἐν Ἀθήναις 1841) σελ. 479 οὕτω· «. . . Διὰ τοῦτο

ἔστοχάσθην νὰ σημειώσω, ὅσα ἔφθασα νὰ ἀναγνώσω εἰς κώδικας ἀρχαίους βασιλικῶν χρυσοβούλλων ἢ ἄλλων σιγιλλίων, πρὸς εἶδῃσιν τῆς ἀρχαιότητος τῶν ἐν αὐτῷ μοναχῶν. ἐν πρώτοις φέρεται ἐν σιγιλλιον, τὸ ὁποῖον ἔγινε διὰ προσταγῆς τοῦ βασιλέως Βασιλείου Μακεδόνοιο διὰ τὰ ὁροθέσια τοῦ τόπου, ὅπου ὁ Ξέρξης ὁ βασιλεὺς Περσίας ἀπέρασε τὰ πλοῖά του κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ὅστις ἤδη λέγεται Πρόβλακας. εἰς αὐτὸν τὸν τόπον διὰ προσταγῆς βασιλικῆς ἦλθεν ὁ ἀρχιστράτηγος Θεσσαλονίκης καὶ ἐθεώρησε τὴν διαφορὰν τῶν Ἀγιορειτῶν καὶ τῶν οἰκητόρων τοῦ κάστρου Ἱερισσοῦ, καὶ γράφει ὅτι εἶδεν ἐκ παλαιγενῶν χρόνων καὶ ἀμνημονεύτων (μὲ τὰς ἰδίας λέξεις!) γράμματα διάφορα, ὅτι ὁ τόπος ἐκεῖνος ἦτο τῶν μοναχῶν τοῦ Ἀθωνοιο.

Σὺν τούτοις προσθετέον καὶ ὅσα ὁ κ. Μ. Γεδεὼν γράφει (Ἀθως, σελ. 78): «Μετὰ τοὺς χρόνους, καθ' οὓς ὁ Γενέσιος ἀναφέρει μοναχοὺς Ἀθωῖτας παρουσιάζοντας ἐν τῇ ἐπὶ τῇ ἀναστηλώσει τῶν ἁγίων εἰκόνων τῷ 842 γενομένη συνόδῳ, εἰδήσεις τινὲς εἰς τὴν βασιλείαν Βασιλείου τοῦ Μακεδόνοιο ἀναφερομένας, διδάσκουσιν ἡμᾶς ὅτι ἕρις τις ἀναφευῖσα μετὰ τῶν κατοίκων τοῦ κάστρου Ἱερισσοῦ καὶ τῶν μοναχῶν τοῦ Ἀθω ἠνάγκασε τὸν Βασίλειον ὅπως διατάξῃ τὸν στρατηγὸν Θεσσαλονίκης νὰ καθορίσῃ τὰ κατὰ τὰς κτήσεις τῶν μοναχῶν καὶ τῶν κατοίκων τῆς Ἱερισσοῦ».

Τὸ ἐν λόγῳ τοίνυν ἔγγραφον τοῦ διαχωρισμοῦ ἀντεγράφη ἐκ τῶν ἀρχείων τῆς ἁγίας μονῆς Μ. Λαύρας.

(α) Τὸ πρῶτον ἤδη γνωρίζεται οὗτος, ὡς μὴ ἀναφερόμενος ἐν τοῖς καταλόγοις τοῦ Σ. Μητροπολίτου Ἀμασειᾶς κ. Ἀνθίμου.

(β) Ἡ μονὴ τῶν Περιστερῶν ἀνηγέρθη ὑπὸ τοῦ ὁσίου τούτου Εὐθυμίου ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου 750, τῆς δὲ θείας σαρκώσεως 100, ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίας Βασιλείου καὶ Κωνσταντίνου τῶν αὐγούστων (ἔτος τέταρτον, ἰνδ. ε'). Τὴν μνήμην τοῦ ὁσίου τούτου ἡ ἐκκλησία γεραίρει τὴν 14 Ὀκτωβρίου μηνός· τὸν βίον του σωζόμενον ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῆς Μ. Λαύρας ἔγραψεν ὁ χρηματίσας μαθητὴς του ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης Βασίλειος, ὃν ἐπίσης ἡ ἐκκλησία μνημονεύει τὴν 1 Φεβρουαρίου. Ἱστορικὴν περιγραφὴν τῆς ἱερᾶς μονῆς τῶν Περιστερῶν δημοσιεύσω διὰ τῶν «Βυζαντινῶν Χρονικῶν» προσεχῶς.

(γ) Τοῦ Σιγγιτικοῦ κόλπου.

(δ) Νήσου καλουμένης πάλαι Διαπόρου καὶ κατεχομένης ἤδη ἀπάσης ὑπὸ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπεδίου.

(ε) Σεσημασμένοι· λαυράτον λέγεται τὸ ὁροθετικὸν σημεῖον.

(ς) Νῦν Κομίτζα.

(ζ) Στρυμονικοῦ κόλπου.

(η) Νῦν Προσφόριον, μετόχιον τῆς ἱερας μονῆς Βατοπεδίου.

4.

Σιγίλλιον Συμεῶν πρωτοσπαθαρίου Θεσσαλονίκης καὶ Στρου-
μόνος περὶ τῶν παροίκων τῆς Λαύρας.

Ἐπειδὴ περ διὰ τιμίου πιτακχίου τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασι-
λέως ἐδεξάμην ἵνα ἐρευνήσω περὶ τῶν στρατειῶν καὶ τῶν προσωδιαρίων
τῶν δημοσιαρίων καὶ καταφυγόντων εἰς τε τὰ ἀρχοντικά πρόσωπα καὶ
εἰς τὰ τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ ὅπου ἂν ἐφεύρω ὅτι εἰσὶ δημοσιάριοι ἵνα ἀναρ-
ρύσωμαι τούτους καὶ προσωδιάζω καὶ εἰσχομίζω πρὸς τὴν κραταιὰν καὶ
ἁγίαν αὐτοῦ βασιλείαν, καὶ κατὰ τὴν θεῖαν πρόσταξιν τῆς ἁγίας αὐτοῦ
βασιλείας οὕτω καὶ ἐποίησα. καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ κάστρον τὸν Ἐρισσὸν ἀνε-
γραψάμην καὶ ὅσους ἂν εὕρω ἀνερρυσάμην αὐτοὺς καὶ ἀπῆρτησα, κατὰ
τὴν προσταγὴν τοῦ βασιλέως ἡμῶν τοῦ ἁγίου. τοὺς δὲ λοιποὺς τοὺς μὴ
ὄντας δημοσιαρίους κατέλειπον εἰς τὴν τοιαύτην μονὴν τοῦ κυροῦ Ἀθα-
νασίου, κατὰ τὴν δύναμιν τοῦ χρυσοβουλλίου τοῦ τε μακαρίτου ἀποικομένου
βασιλέως δοθέντας αὐτοῖς λ' παροίκους. καὶ δὴ καταλιπόντες αὐτοὺς εἰς
τε τὰ κατὰ τὸν Ἐρισσὸν καὶ εἰς νομερίστας καὶ εἰς διάφορα προάστεια τοὺς
τοιούτους τὸν ἀριθμὸν τριάκοντα παροίκους, ὧν τὸ κατ' ὄνομα ἔστιν οὕτως·
Ἰωάννης ὁ Βαγλᾶης· Λέων ὁ Ἀμιδινός· Κωτιστράνης· Ἀμήτριος τοῦ Μει-
ζοτέρου· Λέων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· Βασίλειος τοῦ Λουνίου· Νικήτας τοῦ Μακελ-
λᾶ· Στέφανος ὁ Ῥοβικός· Βασίλειος ὁ Πανικός· Βασίλειος τοῦ Θερῆ· Γεώργιος
τοῦ Κοναρίτου· Κουβουκελλάρης· Νίκος τοῦ Κοπρίτου· Καλυτᾶς τοῦ Μαλδῆ·
Εὐστάθιος οἰκοδόμος· Ἰωάννης Χαλκεύς· Στέφανος τοῦ Μειζοτέρου· Ἀμή-
τριος ὁ Μικίλης· Πασχάλης τοῦ Ὀρφοῦ· Κωνσταντῖνος ὁ Σουνβλίτζης· Κανά-
κης τοῦ Σαχαροπούλου· εἰσὶ καὶ οἱ νομέτεροι Δαμιανὸς καὶ ὁ Σιπιώτης·
Δατῆγος τοῦ Ἡλίου· Θεόδωρος τοῦ Παφλαγῶνος· Στρατῆς ὁ Κοφοχείλης·
Κύριλλος τοῦ Παύλου· Κυριλλιᾶτος· Περδάνος· διὸ παρεγγυώμεθα πάντας
καὶ ἐξασφαλιζόμεθα, κατὰ τὴν δύναμιν τῶν χρυσοβουλλίων, τοῦ μηδένα
τῶν ἀπάντων ἐπάγειν ἐπήρειαν, ἢ ἀγγαρείαν, ἢ ἀπλήκτον, ἢ μιτάτου και-
νοτομίαν, ἢ ζημίαν παρασκευάσαι τῇ εἰρημένῃ μονῇ καὶ τοὺς παροίκους
τοὺς τριάκοντα. βουλόμεθα γὰρ αὐτοὺς ἐξκουσεύεσθαι ἀπὸ πάσης ἐπηρείας
καὶ ἀμετόχους διαμένειν, κατὰ τὴν δύναμιν τῶν χρυσοβουλλίων, καὶ ἔστω
ὁ τοιοῦτος ἀριθμὸς τῶν παροίκων καὶ δεσπόζεσθαι παρὰ τοῖς μοναχοῖς, ἐν
ᾧ ἂν τόπῳ βούλονται καὶ θελήσωσι, καὶ ἀμετόχους διατηρεῖσθαι ἀπὸ πά-
σης ἐπηρείας, ὑφορουμένου τοῦ κατατολμῶντος ἐναντίον τι διαπράξασθαι,
καὶ οὐ μόνον ζημίας ὑποβληθήσεται, ἀλλὰ καὶ τῆς τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου

ἡμῶν βασιλέως ἀγανακτήσεως ὑποστῶσιν. διὸ καὶ τὸ παρὸν σιγίλλιον τῇ συνήθει ἡμῶν βούλλῃ σφραγίσαντες ἐπιδεδώκαμεν τῇ μεγάλῃ λαύρᾳ τοῦ κυροῦ Ἀθανασίου.

Ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ. ἰνδικτιῶνος γ'.

5.

Ἐγγραφον τοῦ πρώτου τοῦ ἁγίου ὁρους Ἀθω πρὸς τοὺς κτίτορας τῆς ἱερᾶς μονῆς τῶν Ἰβήρων.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Θωμᾶς μοναχὸς πρῶτος καὶ οἱ μεθ' ἡμῶν ἡγούμενοι οἱ τοὺς τιμίους σταυροὺς ἰδιοχείρως πῆξαντες, τουτέστι προτάξαντες καὶ ὑποτάξαντες σὺν τοῖς ὀνόμασιν ἡμῶν, τὴν παροῦσαν ἔγγραφον ἀσφάλειαν καὶ ἀπ' ἐντεῦθεν ἤδη διάλυσιν τιθέμεθα καὶ πειοῦμεν οἰκεία ἡμῶν τῇ γνώμῃ καὶ αὐτοπροαιρέτῳ βουλῇ, καὶ οὐκ ἔκ τινος ἀνάγκης ἢ βίας ἢ χρείας ἢ μετὰ δόλου, ἀλλ' ὅλως οἰκεία προθέσει καὶ βουλήσει πάντων τῶν ἐν τῷ ὄρει μοναχῶν, εἰς ὑμᾶς τὸν εὐλαβέστατον μοναχὸν καὶ ἡγούμενον τὸν κύριον Ἰωάννην τὸν Ἰβηρα, καὶ πρὸς τὸν μοναχὸν καὶ πρεσβύτερον Εὐθύμιον τὸν υἱόν σου, καὶ εἰς τοὺς μετὰ ταῦτα διαδόχους ὑμῶν, τοὺς μέλλοντας εἰς τὴν συνεργίᾳ θεοῦ ποιηθεῖσαν μονὴν ἡγουμενεύειν, τὴν ἐπ' ὀνόματι τῆς παναγίας θεοτόκου ἰδρυμένην καὶ λεγομένην τοῦ Κλήμεντος, ἐπὶ ὑποθέσει τοιαύδε.

Ἐπειδὴ εἰς τὸ τοῦ Κολοβοῦ μοναστήριον εἶχον ἀρχῇθεν συνήθειαν οἱ ἐν τῷ ὄρει διατελοῦντες μοναχοί, ὅτε παντελῶς ὀλίγοι ὑπῆρχον, ἐξερχόμενοι εἰς Ἱερισσὸν σπανίως διὰ τινὰ χρεῖαν ἀναγκαίαν, παραβαλεῖν ἐν αὐτῷ καὶ μένειν ἐνίοτε καὶ ἐσθίειν, καὶ τοῦτό τινες ἐξ αὐτῶν τῶν ὀλίγων καὶ εὐαριθμῆτων, καὶ οὐχὶ βουλόμενος ἕκαστος, ἀλλὰ πρόσωπά τινὰ ἐμφανῇ τῶν ἀρχαίων γερόντων (διὸ καὶ γογγυσμὸς πολλάκις καὶ φιλονεικία μεταξὺ τῶν μοναχῶν ἐκινεῖτο, πειρωμένων καὶ ἐτέρων παραβαλεῖν καὶ μὴ συγχωρουμένων, ὡς ἤδη καὶ τοῦ κρατοῦντος ἡγουμένου τὴν μονὴν μὴ βουλομένου), εἶτα καὶ εἰς πλῆθος ἐπεκτανθέντων τῶν ἐν (τῷ) ὄρει μοναχῶν ἐγόγγυζον οἱ τῆς μονῆς καὶ εἰς αὐτοὺς ἐκείνους τοὺς μοναχοὺς τοὺς διὰ τὴν πρὸς αὐτοὺς τοῦ ἡγουμένου φιλίαν παραβάλλοντας ὀλιγάκις τῇ μονῇ διὰ τοῦ χρόνου (καὶ ὁμῶς ἀπεκόπησαν καὶ αὐτοὶ καὶ οὐδ' ἄλλος παρέβαλε τῇ μονῇ μοναχὸς ἐκ τοῦ ὁρους μέχρι τοῦ νῦν, πλεον τῶν ὀκτῶ ἢ δέκα ἐτῶν παραλελυθότων, ἐξ ὅτου δηλονότι οὐδεὶς τῶν ἀρχαίων, οὔτ' ἐξ ἡμῶν τῶν νῦν περιόντων), ἔτυχεν ἐν τῇ μονῇ οἰασδῆποτε ἀναπαύσεως, ἐπ

τούτῳ δὴ προσυπεμνήσαμεν τοὺς εὐσεβεῖς ἡμῶν βασιλεῖς δοθῆναι εἰς ἐξουσίαν καὶ (τὴν) τοιαύτην μονὴν τῷ καθ' ἡμᾶς ὄρει. καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ κϋρ Ἰωάννου τοῦ βασιλέως (α) προσυπέμνησεν ὁ τε μοναχὸς ὁ Στουδιτῶν καὶ ὁ μοναχὸς Ἀθανάσιος ὁ τῆς λαύρας τῶν Μελανῶν ἡγούμενος, καὶ ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς ὁ Ἰβηρ, ἀξιώσαντες δοθῆναι ἡμῖν τὴν εἰρημένην μονήν, καὶ οὐ κατεδέξατο ὁ βασιλεὺς. καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ κϋρ Βασιλείου τοῦ νῦν εὐσεβῶς βασιλεύοντος ἀπεστείλαμεν μετὰ γραμμάτων δεητικῶν τὸν μοναχὸν Θωμᾶν τὸν Πιθαράν, καὶ τὸν μοναχὸν Σάββαν τὸν Μαλινᾶν, αἰτησάμενοι περὶ τῆς εἰρημένης μονῆς, καὶ οὐδὲ τότε ὁ βασιλεὺς κατένευσεν εἰς τὴν αἴτησιν ἡμῶν. ὥς δὲ καὶ πάλιν μετὰ τοῦτο ἐγράψαμεν διὰ Γεωργίου τοῦ λεγομένου Χελανδάος (β) πρὸς τὸν εἰρημένον βασιλέα καὶ πρὸς τὸν παρακοιμώμενον (καὶ) οὐδόλως ἠκούσθημεν, ἀπελπίσαμεν παντελῶς τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως, καὶ οὐδεὶς ἐν τῇ τοιαύτῃ μονῇ παρέβαλεν ἔκτοτε. τούτου δὲ γενομένου καὶ τῆς ἀμυδρᾶς ἐκείνης συνηθείας ἐκκοπίσης, διὰ τὸ πληθυνθῆναι τοὺς μοναχοὺς, ὥς εἴρηται, καὶ διὰ τὸ οὐκ ἔκ τινος εὐλόγου ἢ ἐξουσίας γεγενῆσθαι τὴν συνήθειαν ἐκείνην ἀλλὰ φιλίας, τοῦ καθηγουμένου νεύοντος τῆς μονῆς (ᾧ γε καὶ ἄφ' οὗτου παρέλαβεν αὐτὴν ὁ μοναχὸς Στέφανος καὶ ἡγούμενος, οὐδὲ καὶ ἐν τῷ πυλῶνι συνεχώρησε παρακύπτειν τινὰ ἐξ ἡμῶν, καὶ ἐφρόντιζεν ἕκαστος αὐτῶν, καθὼς ἠδυνάμεθα, ὅτε διὰ χρείαν εἰς Ἱερισσὸν παρεβάλλομεν, ὥς μηδεμίαν πρόφασιν εὐλογον ἔχοντες τὸν ἡγούμενον ἐπηρεάζειν οὐδὲ ἕως φιλοῦ ῥήματος), μετὰ δὲ ταῦτα πάντα τὰ εἰρημένα οἰκονομήσαντος τοῦ θεοῦ ἐδόθη ἡ μονὴ αὕτη εἰς τελείαν κυριότητα καὶ ἀναφαίρετον δεσποτείαν καὶ προσεκυρώθη δι' εὐσεβοῦς χρυσοβούλλου τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως κϋρ Βασιλείου τῇ ὑμετέρᾳ εὐαγεστάτῃ μονῇ, τῇ λεγομένῃ τοῦ Κλήμεντος. εἴτα καὶ ἐξόδους πολλὰς καταβαλόντες καὶ κόπους ὑποστάντες καὶ εἰς ἐμφάνειαν καὶ εὐπορίαν αὐτὴν καταστήσαντες ἀνοικοδόμησαν εὐπορον αὐτὴν ἀπεργάσασθαι. καὶ ἐπεὶ συνήργησεν ὁ θεὸς ὑπὸ τὴν ὑμετέραν ἐξουσίαν καὶ δεσποτείαν γενέσθαι αὐτὴν, θαρρήσαντες τῇ ὑμῶν ἀγάπῃ καὶ εὐλαβείᾳ καὶ ἀρετῇ πρὸς τὴν πρὸς τὸν θεὸν εὐποιᾶ καὶ ἀπλότῃ ὑμῶν ἡτησάμεθα πάντες ὁμοῦ ἐκ συμφώνου ὁ τε μοναχὸς Θωμᾶς ὁ πρῶτος καὶ οἱ ἡγούμενοι δοθῆναι ἡμῖν παρὰ τῆς ὑμῶν ἀγιωσύνης καταγώγιον ἐν τῷ κάστρῳ τῆς Ἱερισσοῦ καὶ προνοεῖσθαι τῆς ἡμῶν ταπεινώσεως, ἵνα ὅτε ἐξέλθῃ τις ἐκ τοῦ ὄρους παραβάλλειν καὶ μένειν ἐν τῷ τοιοῦτῳ καταγωγίῳ, ὑμεῖς δὲ οὐχὶ εἰς τοῦτο μόνον εἴξατε τῇ ταπεινώσει ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ἄλλα μεῖζονα, ἅπερ οὐκ ἠλπίζομεν, πεποιήκατε καὶ ἐδωρήσασθε ἡμῖν, πρῶτον μὲν αὐλὴν καὶ οἰκήματα πολλὰ τε καὶ κάλλιστα, ἅπερ ἐκ τοῦ Νικηφόρου τοῦ πρωτοπαπᾶ ἐξωνήσασθε εἰς λς' ὑπερπυρα, ἐν οἷς καταμένοντες, ὅτε παρεβάλλομεν διὰ χρείαν ἐν τῷ κάστρῳ,

καὶ ἀναπαυόμενοι ὑπερευχόμεθα τῆς ὑμῶν ἐσιότητος· ἔπειτα δὲ κατα-
 νυγέντες ἐκ τοῦ θεοῦ καὶ τὴν ἀνάπαυσιν ἡμῶν ὡς οἰκείαν λογιζόμενοι
 σωτηρίαν ψυχῆς ἐδωρήσασθε καὶ ἀμπελῶνα κάλλιστον καὶ εὐφορον,
 ὑπάρχοντα μὲν τῆς μονῆς, καλλιεργηθέντα δὲ καὶ φυτευθέντα παρ' ὑμῶν
 μετ' ἐξόδων καὶ κόπων οὐ τῶν τυχόντων, ὄντα πλινθία ὡσεὶ τριάκοντα,
 σὺν τῷ τοῦ παλαιοῦ ἀμπελῶνος καὶ τοῦ παρ' ὑμῶν φυτευθέντος ἐκτιμηθεὶς
 διὰ χρυσοῦ χαράγματος λίτρας εἰ. διὸ εὐχαριστοῦντες ἐπὶ τούτοις πᾶσι
 καὶ ὑπερευχόμενοι τῆς ὑμῶν ἐν Χριστῷ ἀρετῆς καὶ ἀγιότητος, ἐξασφα-
 λίζόμεθα ἀπὸ τῆς παρούσης ἡμέρας μὴ ἔχειν ἐξουσίαν καὶ ἄδειάν τινα
 τῶν ἀπάντων εἴτε ἐξ ἡμῶν τῶν νῦν περιόντων εἴτε τῶν μεθ' ἡμᾶς ἐν τῷ
 ὄρει καταλιμπανομένων ἢ ἐλευσομένων κίνησιν ἢ ἀγωγὴν, οἵανδ' ἴποτε
 πρόφασιν ἐχόντων εὐλογόν τε καὶ ἄλογον, ποιεῖσθαι περὶ τῆς εἰρημένης
 μονῆς, ὑπὲρ ἧς οὐδὲ ταῦτα γράφειν εὐλογον ἦν, ἀλλὰ διὰ τὴν συνήθειαν,
 ἣν οἱ ἀρχαῖοι καὶ ὀλιγοστοὶ εἶχον ἐν τῇ μονῇ παραβάλλειν, τοῦ κατὰ τὴν
 ἡμέραν ἡγουμένου διὰ φιλίαν καὶ θεσμόν ἀγάπης ἀποδεχομένου αὐτούς.
 καὶ ἐάν τις φωραθῇ οὐ μόνον κινῶν¹⁾ περὶ τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως, ἀλλὰ
 καὶ ἕως φιλοῦ ῥήματος ἐνοχλεῖν ἢ παραπικραίνειν εἴτε ὑμᾶς αὐτοὺς εἴτε
 τοὺς ὑμετέρους διαδόχους, τῆς τοιαύτης ἕνεκα ὑποθέσεως, ἵνα ἔχη τὴν κα-
 τάραν τῶν ἀγίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν τῶν ἀπ' αἰῶνος εὐαρεστη-
 σάντων τῷ κυρίῳ, καὶ μὴ ἀκούεσθαι τοῦτον ἢ παρ' ἐκκλησιαστικῶν κα-
 νόνων, ἢ παρὰ πολιτικῶν νόμων, ἀλλὰ διώκεσθαι αὐτὸν ἐκ παντός κριτη-
 ρίου, ὡς ἀχάριστον καὶ ἀγνώμονα καὶ ἀρνητὴν τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ. καὶ οὐ
 μόνον δὴ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ὅσας εὐεργεσίας καὶ εὐποιίας εἰργάσασθε εἰς
 ἡμᾶς ἐπιστρέφεσθαι δίχα νόμου καὶ ἐρωτήσεως πρὸς ὑμᾶς, καὶ τὸ καθ'
 ἡμᾶς μέρος μετὰ τῶν εἰρημένων οἰκημάτων καὶ τοῦ ἀμπελῶνος, καὶ εἰδ'
 οὕτως ἰσχυράν καὶ βεβαίαν καὶ ἀρραγῇ καὶ ἀκίνητον εἶναι τὴν παροῦσαν
 ἡμῶν ἔγγραφόν τε καὶ ἐνυπόγραφον ἀσφάλειαν, ὡς ἅτε ἐκ συμφώνου παρὰ
 πάντων ἡμῶν γεγονυῖαν μετὰ προθέσεως καὶ ἀγάπης καὶ εὐχαριστίας τῆς
 προσηκούσης. ἐάν δὲ γένηται ποτε καιρῷ ἢ χρόνῳ τὴν εἰρημένην μονὴν,
 ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον, ἐξ ὑμῶν ἀφαιρεθῆναι καὶ τῇ βασιλικῇ σακέλλῃ προσ-
 κυρωθῆναι, ἢ εἰς ἕτερον σεκρέτον, ἢ τινα πρόσωπον, τότε καὶ οἱ τοῦ ὄρους
 μοναχοὶ σὺν τῷ πρώτῳ δίχα πάσης εὐλόγου ἢ ἀλόγου δικαιολογίας, ἢ
 οἵανδ' ἴποτε προφάσεως, ἵνα ἀποστρέψωσι τὰ προειρημένα οἰκήματα, ἅπερ
 ἐκ τοῦ πρωτοπαπᾶ ἐξωνήσασθε καὶ ἐδωρήσασθε ἡμῖν, πρὸς τὸ καθ' ὑμᾶς
 μέρος καὶ τὴν εὐαγεστάτην ὑμῶν μονὴν, τὴν λεγομένην τοῦ Κλήμεντος,
 ὡς ἂν μετὰ εἰρηνικῆς καταστάσεως καὶ ἀγάπης πνευματικῆς συζῶμεν
 ἀλλήλοις καὶ συνδιαρκούμενοι ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς ὄρει, ἐκποδῶν γενομένων

1) λόγον κινῶν? Ρεδ.

πάσης φιλονεικίας καὶ οἰασδῆποτε ἔχθρας καὶ γογγυσμοῦ πρὸς ἀλλήλους. περὶ δὲ τῶν κτηνῶν τῆς μονῆς τοῦ Κολοβοῦ, ὡς ἔκπαλαι τῶν χρόνων εἶχον ἔθος τοῦ νέμεσθαι ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς ὄρει, τὴν αὐτὴν συνήθειαν θέλομεν φυλάττεσθαι καὶ εἰς τὸν αἰὶ χρόνον, μὴ ἔχοντός τινος ἐξουσίαν καταλύειν τὸ ἔθος τοῦτο. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτων.

Ἐπεὶ δὲ καὶ εἰς τὴν λεγομένην Γαλιάγραν (γ), τουτέστιν εἰς τὸν ὄρμον τῆς Μέσης (δ), ὅπερ ἐστὶ κοινοτόπιον πάντων ἡμῶν τῶν ἐν τῷ ὄρει, ἡθελησατε ὑμεῖς οἱ πατέρες καὶ ἀδελφοὶ ἡμῶν οἶκημα λόγῳ καταγωγίου οἰκοδομησάμενοι, ὡς πλησίον διακειμένου τοῦ εἰρημένου ὄρμου τῆς εὐαγεστάτης ὑμῶν μονῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς λεγομένης τοῦ Κλήμεντος, τούτῳ πάντες ἐκ συμφώνου χαίροντες ὑπηκούσαμεν τῆς εὐλαβείας ὑμῶν, οὐχ ὡς χαριζόμενοι ὑμῖν, ἀλλ' ὡς χάριν μᾶλλον παρ' ὑμῶν εἰληφότες, ὡς αὕτη¹⁾ κοινοῦ ὄντος τοῦ τόπου καὶ ἐχόντων καὶ ὑμῶν ἐξουσίαν ἐν αὐτῷ, ὥσπερ καὶ τῶν λοιπῶν ἀπάντων, καὶ θέλομεν οἰκοδομηθῆναι παρ' ὑμῶν οἶκημα, οἷον αὐτόβούλεσθε καὶ εἰς ὃ ἀναπαύεσθε, τοῦτο μόνον κωλύοντες, ὃ μόνον τὴν ὑμῶν ἀγιωσύνην, ἀλλὰ καὶ τοὺς λοιποὺς ἅπαντας, τοῦ μὴ ἰδιοποιεῖσθαι τόπον ἐκ τῆς τοιαύτης κοινότητος κατὰ τὴν Γαλιάγραν, εἴτε εἰς χωράφια εἴτε εἰς ἀμπελῶνας. ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ λιμένος αἰτούμεθα ὑμᾶς ἵνα, εἰ ἔστι πρὸς δύναμιν ὑμῶν, κατασκευάσητε, καθόσον ἐνδέχεται, πρὸς ἀνάπαυσιν καὶ σωτηρίαν πάντων ἡμῶν καὶ τῶν παραβαλλόντων πλοιαρίων ἐκεῖσε, ὡς ἂν ἐκ τοῦ θεοῦ πολυπλάσιον λήψετε τὸν μισθὸν καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. τοῦτο γὰρ ἐν χάριτος αἰτούμεθα μέρει καὶ παρακαλοῦμεν γεγενῆσθαι παρὰ τῆς ὑμῶν ὁσιότητος, καὶ ἐάν τις εὐρεθῇ εἴτε διὰ ματαιολογίας εἴτε δι' ὑποβολῆς δαιμονιώδους καταφλυαρῶν περὶ τοῦ τοιούτου ἔργου καὶ ἀφορμὴν παρέχων καὶ ὀκνηροτέρους παρασκευάζων εἰς τὴν τοιαύτην ἐπιχείρησιν, ἢ ἐν καὶ μόνον ῥῆμα τῶν ἀνωτέρω γεγραμμένων ἀνατρέπειν πειρώμενος, ἐχέτω τὸ ἀνάθεμα ἀπὸ θεοῦ κυρίου παντοκράτορος, καὶ ἵνα διωχθῇ παρ' ἡμῶν καὶ ἐκ τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἀγίου Ὁρους. ταῦτα συνεφωνήθη καὶ ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη κατενώπιον ἡμῶν κατὰ Ἰαννουάριον μῆνα τῆς ιγ' ἰνδικτιῶνος· καὶ ἀποδεξάμενοι καὶ ἀρεσθέντες κατὰ πάντα προετάξαμεν καὶ ὑπετάξαμεν τοὺς τιμίους σταυροὺς σὺν τοῖς ὀνόμασιν ἡμῶν ἰδιοχείρως, μηνὶ καὶ ἰνδικτιῶνι τῇ προγεγραμμένῃ· γραφεῖσαν διὰ χειρὸς Φαντίνου μοναχοῦ καὶ ἡγουμένου μονῆς Λουκᾶ τοῦ Σικελοῦ ἐν ἔτει ςυλγ'.

+ Θωμᾶς μοναχὸς καὶ πρῶτος.

+ Ἀθανάσιος μοναχὸς καὶ ἡγούμενος τῆς Λαύρας.

1) ὡς ἄτε? Ped.

- + Ἰωάννης μοναχός ὁ Φακηνός.
- + Ἰωάννης μοναχός καὶ ἡγούμενος ὁ Ἀρτζιγιάνου.
- + Ἰωάννης μοναχός καὶ ἡγούμενος Ξηροκάστρου.
- + Στέφανος μοναχός καὶ ἡγούμενος τοῦ Κάτζαρη καὶ λοιποί.

Σημειώσεις.

(α) Ἰωάννου τοῦ Τζιμισκῆ.

(β) Μήτοι οὗτος κατῴκει ἐν τῇ τοποθεσίᾳ, ἐνθα ιδρύθη ἡ μονὴ Χι-
λανδαρίου καὶ ἔλαβεν αὕτη ἐξ αὐτοῦ τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην;

(γ) Καλὴν ἄγραν· κοινοτόπιον πρὸς ἀλιείαν, νῦν δὲ νεώριον καὶ ἀμπε-
λῶν τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Κουτλουμουσίου.

(δ) Αὕτη ἐκλήθη καὶ Καθέδρα τῶν Γερόντων, Πρωτάτον, Μεγάλῃ
Μέσῃ, Μέσῃ ἀπλῶς, Σύναξις, Γερουσία καὶ Κοινότης, τουρκιστὶ δὲ Λούτζα.
Ἐνταῦθα ἐδρεύουσιν αἱ ἀρχαὶ τοῦ τόπου· ἐκάστη δὲ τῶν ὀνομασιῶν τού-
των ἔχει καὶ τὸ ἱστορικόν της, περὶ ἧς ἀνάγνωθι τὸ ὑπ' ἐμοῦ ὑποβληθὲν
τῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ καὶ βραβευθὲν
διὰ πενταλίου ἀμοιβῆς «Λεξιλόγιον Ἀθω», ὅπερ καὶ ἐνεκρίθη ἄξιον κατα-
χωρίσεως ἐν ταῖς Μνημείοις τοῦ Ζωγραφείου Ἀγῶνος.

Ἀλέξανδρος Ε. Λαυριώτης.